

Krise og sorg plan for Lundskolen

Omsorgshandleplan	4
Skilsmisse	4
Fysiske/psykiske overgreb:	4
Seksuelt misbrug/overgreb:	4
Alkohol- og/eller andet misbrug:	5
Vold i hjemmet:	5
Spiseforstyrrelser:	5
Psykisk syge forældre	6
Når det utænkelig sker	6
Når en elev dør	6
Når forældre eller søskende bliver alvorligt syge	7
Hvis en elev mister mor, far eller søskende	8
Når børn/unge er selvmordstruet	9
Når en ansat er alvorlig syg	9
Ved en kollegas død	9
Når ansatte mister nære pårørende	10
Når ansattes nære pårørende rammes af alvorlig sygdom /ulykke	11
Ulykker i skoletiden	11
Nyttige telefonnumre og oplysninger.	12
Ressourcegruppen	13

Omsorgshandleplan

Skilsmisse

Når et barn oplever, at far og mor skal skilles, er det i en krisesituation.

Klasselæreren/pædagogen er ansvarlige for at indhente relevante oplysninger, der kan have betydning for barnets trivsel og for at informere hinanden.

Brugshæftet ”Børnenes skilsmisse” fra Børns Vilkår står i OmSorgkassen.

Evt. andet materialer!!!! (slettes)

- Ligesom i anden sorg, går skilsmissebørn ud og ind af kriser – læg mærke til situationen, da det ofte er i de konkrete situationer, at reaktionen kommer

- Ved omsorgssvigt under samvær er det barnets hjem - kommune, der er behandlingskommunen.

Børnefamilierådgivningen her skal blande sig og det er vigtigt at der bliver lavet underretning, så

Børnefamilierådgivningen kan støtte op og presse Statsforvaltningen til at bremse for samværet.

Kontakt skoledistriktetsrådgiveren for nærmere information.

- Der findes Skilsmissegrupper for børn – også i Horsens Kommune, Sund By. Det er vigtigt, at børnene i gruppen ikke er fra samme skole/kender hinanden. **Pjecer fra forskellige grupper forefindes også i**

OmSorgkassen. (slettes)

Fysiske/psykiske overgreb:

Første gang et barn giver udtryk for eller viser tegn på overgreb kontakter den ansatte ledelsen som indkalder forældrene til et møde vedr. bekymringen. Husk: For alt overgreb er der indberetningspligt, som skal ske i samarbejde med ledelsen.

Seksuelt misbrug/overgreb:

På Red Barnets hjemmeside kan der læses mere om seksuelt misbrug af børn

<https://redbarnet.dk/vores-arbejde/vold-og-overgreb/seksuelle-overgreb/>

Ved mindste mistanke kontaktes ledelsen, PPR og Børnefamilierådgivningen.

Alkohol- og/eller andet misbrug:

Når et barn har en eller begge forældre, som er misbrugere, bruger barnet meget energi på at holde det skjult eller hemmeligt. Så snart man som ansat får kendskab til problemet er klasselærer/gruppepædagog ansvarlige for at kontakte barnet og fortælle, at man er bekendt med misbruget og at man altid er til rådighed, når barnet har brug for at snakke.

Herudover skal man huske på, at der er indberetningspligt allerede ved ”formodet mistanke”, hvilket sker i samarbejde med ledelsen. Et barn af misbrugsforældre kan have følgende symptomer, der er vigtige at være opmærksom på:

- Mavesmerter
- Muskelspændinger
- Ufrivillig vandladning

- Hovedpine
- Træthed
- Hæmmet adfærd
- Angst
- Lavt selvværd
- Depression
- Adfærdsvanskeligheder/aggression/hyperaktivitet
- Koncentrationsproblemer
- Skoleproblemer
- Vanskeligheder med venner og sociale tilhørsforhold
- Tidlig start på brug og overforbrug af stimulanser
- Tidlig seksuel debut
- Kriminalitet

Vold i hjemmet:

Ved den første mistanke om at et barn oplever vold i hjemmet har den ansatte pligt til at underrette dette forhold til Børnefamilierådgivningen.

Spiseforstyrrelser:

En spiseforstyrrelse er en forstyrret måde at tænke og handle på, når det gælder mad, krop og vægt.

Spiseforstyrrelser optræder i forskellige former. Sygdommene ses ca. 10 gange så hyppigt hos piger som hos drenge. Spiseforstyrrelser opstår typisk fra omkring puberteten og frem til voksenalder, men de kan også opstå udenfor denne periode. Forstyrrelserne har tre diagnoser: Anoreksi, bulimi og tvangsspising.

Sundhedsstyrelsen har udgivet flere publikationer om emnet.

<http://www.sst.dk/publ/materialer/spiseforstyrrelser/tidligetegn/Tidligetegn.html>

Psykisk syge forældre

50.000 børn mellem 0-18 år lever med psykisk syge forældre. Antallet af psykiske symptomer og/eller sygdomme er mangfoldige. Dertil kommer at der både findes mange forskellige stadier/niveauer, der har betydning for, i hvilket omfang sygdommen påvirker barnet.

Men uanset om der hos en forældre forekommer en diagnose eller ej, vil barnet naturligvis kunne mærke, at ”der er et eller andet galt” med mor/far uden at det nødvendigvis er i stand til at formulere, hvad der er galt.

Fordi det er et svært definerbart område er børn af psykisk syge forældre en meget udsat og belastet børnegruppe.

- I tilfælde, hvor den psykisk syge forældre er meget udadrettet i sin handlen og kommunikation (fx i tilfælde med borderline-struktur) skal læreren fratages den primære kontakt til denne forældre, så der er overskud til barnet. En udenforstående (evt. ledelsen og kun denne) har da forældrekontakten, for at begrænse omfanget af splitting mest muligt.
- Tage kontakt til ressourcecenter, Børnefamilierådgivningen, samt evt. Foreningen Sind, eller

distriktspsykiatrien – se tlf. numre under ”Nyttige telefonnumre og oplysninger” – for yderligere oplysninger og hjælp.

Når det utænkelige sker

1. Bevar roen – træk vejret dybt
2. Find en kollega, der kan hjælpe dig med at få overblik. Find et roligt sted.
3. Den fælles historie er altafgørende – og jo før jo bedre
4. Evt. pressehåndtering: - Al udtalelse sker via ledelsen!! Henvis til den, hvis du kontaktes.
5. Ved forældrehenvendelse vedr. sagen: Henvis til den fælles historie eller ”spil” uvidende indtil den fælles historie er på plads.

Når en elev dør

1. Den person, der modtager beskeden, kontakter ledelsen/ressourcegruppen, som sørger for at teamet og resten af personalet orienteres.
2. Klasselæreren i samarbejde med ressourcegruppen ringer til/besøger familien for at samle konkret information om, hvad der er sket, afklare hvad familien ønsker klassekammeraterne skal vide, og hvordan de skal have det at vide.
3. Der aftales et møde inden næste skoledag, hvor ledelsen/ressourcegruppen og afdøde elevs årgangsteam deltager. Formålet med mødet er:
 - at få overblik over situationen og indsamle relevant information
 - at få overblik over hvem der er berørt og hvem, der muligvis vil blive berørt af hændelsen
 - hvem der leder indsatsen i forhold til hændelsen (ledelsen, klasselærer, pædagog)
 - hvordan hændelsen skal markeres
 - hvis pressen kommer – hvad gør vi, og hvem er ansvarlige for at tale med pressen
4. Næste skoledag (eller samme dag afhængig af tidspunkt)
 - klasselærer og teamlærer/pædagog har klassen hele dagen
 - klassen informeres om hændelsen – tal åbent og ærligt om det
 - lad eleverne snakke om deres tanker og følelser
 - tal med klassen om, hvordan dagen skal markeres, klassen kommer også med forslag
 - aftal de næste dages forløb (forslag til ritualer og forløb se bilag)
 - ingen på årgangen må sendes hjem til et tomt hus
5. information til alle klasser
 - alle klasser mødes i egen klasse, hvor læreren/ressourcegruppen giver besked om hændelsen
 - alle går ud for at hejse flaget på halv
 - der synges evt. en sang
 - der afholdes 1 minuts stilhed
 - alle vender tilbage til deres klasse for at tale om hændelsen
6. kontoret/ledelsen
 - skriver brev om hændelsen til at give eleverne med hjem
 - sender blomster og kort til familien
 - giver besked til skolepsykologen, sundhedsplejersken mv.
7. begravelsen
 - undersøg om det er muligt at deltage i begravelsen. Husk at indhente tilladelse hos den berørte familie
 - diskuter meget grundigt med klassen/årgangen, hvordan en begravelse foregår. Brug evt. præsten som ressource person.
8. opfølgning

- teamet har årgangens klasser dagene efter dødsfaldet
 - besøg evt. ulykkesstedet
 - skriv/tegn til afdødes forældre
 - inviter afdødes forældre
 - besøg gravstedet evt. på mærkedage – jul, årsdagen, fødselsdag m.m.
 - husk at informere nye lærere/pædagoger/forældre/elever om hændelsen
9. hvis eleven dør i en weekend/ferieperiode
- hvis en elev dør i en weekend/ferieperiode, skal der stadig tages udgangspunkt i sorgplanen

Når forældre eller søskende bliver alvorligt syge

Når skolen bliver informeret om, at forældre eller søskende til et af børnene er blevet alvorligt syg, skal der ske følgende:

Klasselæreren og/eller pædagogen til de implicerede børn tager kontakt til familien.

Formålet med mødet er:

- At blive informeret om sygdommen, behandlingen og hvilke konsekvenser det får for familiesituationen.
- At få afdækket, hvordan vi kan hjælpe – specifikt i forhold til børnene/ søskende – lektiehjælp fx, men også, at vi kan være et fristed for barnet/børnene
- At få skabt en kommunikationsmodel – tilbyde at være den, der holder kontakt.
- At tale med børnene om - hvis de deltager i mødet – at det ikke kun er svært for den syge forældre eller søskende, men også for den øvrige raske familie.
- At fortælle, at alle ansatte på skolen er/ bliver orienteret for at kunne yde maksimal omsorg.
- At aftale hvordan klassen og dens forældre skal informeres

- hvor meget

- hvem skal fortælle det

- på sigt kan man overveje om man vil have besøg af nogle professionelle til at fortælle herom

Mere information om det at være søskende til et alvorligt sygt barn kan hentes i ”Jeg ville ønske, jeg selv var syg”, som står i Omsorgskassen. Desuden er det meget vigtigt, at alle voksne omkring børnene koordinerer deres fælles indsats i dagligdagen.

Hvis en elev mister mor, far eller søskende

1. Hjemmet bør underrette klasselæreren om dødsfaldet. Hvis informationen modtages fra anden side, henvender klasselæreren sig til familien hurtigst muligt

Klasselærerens telefonsamtale.

- vis familien, at du er der
- aftal med familien hvornår og hvordan informationen skal gives til klassen
- aftal hvornår eleven kommer
- bed familien om løbende at underrette dig og/eller lav fast aftale om, hvornår I kan ringe sammen
- aftal evt. et besøg hos familien

2. Det videre forløb

- klasselæreren informerer resten af teamet og ledelsen/ressourcegruppen
- aftal evt. et formøde med ledelsen/ressourcegruppen, hvor der tales om, hvem der på skolen er

berørt af hændelsen, og hvordan skoledagen planlægges

3. Næste dag

- teamet er sammen med årgangens klasser de to første timer/evt. hele dagen
- årgangens klasser bliver informeret om hændelsen efter aftale med familien (årgangsteamet har aftalt hvordan de vil gøre det) Informationen skal være klar og tydelig
- snak om sorg og hvordan eleven kan reagere, når han/hun kommer tilbage
- tal om, at de ikke skal være bange for, at eleven kommer til at græde, det er ok at vise følelser
- skriv et brev til eleven. Fælles/individuel
- årgangens elever får et brev med hjem om hændelsen

4. Ledelsen

- kontoret sender buket og kort fra skolen
- Psykolog og sundhedsplejerske informeres

5. Begravelsen

- Evt. deltagelse af klasselærer og evt. sammen med resten af teamet eller en fra ledelsen/ressourcegruppen

6. Elevens første skoledag

- klasselæreren sørger for at være alene med eleven de første par minutter
- snak om hændelsen med eleven og resten af klassen
- lad evt. klassen/årgangen snakke/lege, så de kan se, at eleven ikke er anderledes

7. Det videre forløb

- observer barnet
- med passende mellemrum spørges til elevens ve og vel
- klasselæreren har løbende kontakt til hjemmet for at drøfte, hvordan eleven har det
- arbejd med emnet sorg, begravelse, religion eller lignende
- få evt. besøg af en præst, psykolog eller sundhedsplejerske

Når børn/unge er selvmordstruet

Hvis et barn eller et ungt menneske taler om selvmord, har selvskadende adfærd eller truer med selvmord, skal der altid handles.

• Ledelsen og klasselæreren eller pædagogen (afhængig af relationen) involveres – øvrigt relevant personale orienteres

• Klasselæreren indkalder forældrene (med undtagelse af meget særlige tilfælde) til møde, hvor der aftales handleplan for barnet/den unge. En fra ledelsen og en fra resourcegruppen er med til dette møde. Ledelsespersonen er tovholder på sagen

• PPR kontaktes og der laves indstilling på den selvmordstruede

• Skolepsykolog eller AKT-lærer har samtaler med den selvmordstruede - er det en service PPR tilbyder??

hvilken voksen?

– Tilbagemelding gives til klasselæreren/pædagog

- Ressourcegruppe-personen vejleder den gruppe børn/unge som er i meget nær kontakt med den selvmordstruede eller den selvskadende. (De opfordres til at henvende sig til en voksen – klasselærer eller ressourceperson - og informeres om vigtigheden af, at de ikke har eller er alene om ansvaret for en kammerat)
- Efter aftale med barnet og dets familie inddrages de øvrige elever og familier. der kan deles viden og mulige handlinger kan aftales.

God hjemmeside: www.girltalk.dk

Når en ansat er alvorlig syg

Information:

De som er tættest knyttet til den sygdomsramte (udover ledelsen som er forpligtet) sørger for at besøge vedkommende og ugentlig informere de øvrige kolleger om situationen. De kolleger som er fraværende orienteres via telefon. (Ansvarlige: Ledelsen)

Ved alvorlig sygdom har ledelsen en forpligtelse til at være i kontakt med medarbejderen. Her kan det aftales i hvilket omfang den sygdomsramte ønsker sine kolleger involveret, ønskes besøg? Hvilken information kan/skal deles med kolleger, elever og forældre?

Børn og forældre orienteres i det omfang den sygdomsramte ønsker det – enten via nyhedsbreve fra ledelsen eller månedsbreve fra klasselæreren.

Ved en kollegas død

1. Lige efter dødsfaldet

- Ledelsen/ressourcegruppen underretter alt personale
- Ledelsen/ressourcegruppen underretter forvaltningen

2. Skoledagen

- Alle klasser informeres af klasselærer/ressourcegruppen/ledelsen
- Alle går ud til flaget. Flaget hejses på halvt, der synges en sang og holdes 1 minut stilhed
- alle går tilbage til deres klasser og taler om hændelsen
- mindre børn, der var tæt knyttet til medarbejderen, bør ikke sendes hjem til et tomt hus
- alle børn får et brev med hjem
- kontoret sender blomster og kort til de pårørende

3. Begravelsen

- Ledelsen/ressourcegruppen aftaler med de pårørende om personalet og evt. elever tæt knyttet til medarbejderen kan deltage i begravelsen
- Ledelsen/ressourcegruppen orienterer personalet
- skolen sender en krans/bårebuket

Når ansatte mister nære pårørende

Hvis en ansat mister en nær pårørende er det en kollega fra den pågældende faggruppe, der sørger for, at tage kontakt til den pågældende. Det kan først være en telefonisk henvendelse evt. efterfulgt af et besøg i hjemmet, her med en repræsentant fra ledelsen.

Under den efterfølgende sorgbearbejdelse er det den/de samme, der jævnligt taler med den ansatte. Man aftaler

her, hvor meget man ønsker, at de øvrige kolleger skal informeres, samt i hvor stort omfang man ønsker, at børn og forældre skal informeres.

I tilfælde af at meddelelsen om dødsfaldet modtages i arbejdstiden, vær da opmærksom på krise-symptomer og yd evt. kollegial førstehjælp (hvis muligt af en nær kollega, men alle kan gøre det):

- Bring den kriseramte i et uforstyrret lokale
- Vis omsorg (tilbyd kaffe/vand, knus, hold i hånd osv.)
- Lyt, lyt og lyt til den kriseramte og giv plads til den kriseramtens følelsesmæssige reaktioner
- Tillad selvbebrejdelser, men kommenter dem ikke
- Sørg for at den kriseramte bliver fulgt hjem (og at der er nogen hjemme) eller sørg for at den kriseramte bliver afhentet!

Vær særlig opmærksom på:

- At den kriseramte ikke selv er i stand til at mærke egne behov
- At den kriseramte ikke selv er i stand til at se, hvad der skal gøres
- At den kriseramte kan have ændret tidsfornemmelse
- Dine egne reaktioner – og hvad disse betyder for din hjælp

HUSK: Gode råd, egne erfaringer eller en analyse af reaktionen ikke er til nogen hjælp for den kriseramte.

Når ansattes nære pårørende rammes af alvorlig sygdom /ulykke

Vi henviser til Horsens Kommunes personale politik. Desuden vil ledelsen i hvert enkelt tilfælde tage stilling til eventuelle sær aftaler.

Ulykker i skoletiden

HANDLEPLAN:

Hvad skal vi foretage os på ulykkesstedet og i tiden umiddelbart efter?

Inden turen: 2 lærer/pædagoger med på turen

1 mobiltelefon

1 klasseliste/telefonliste

1 falck-kasse

Ulykken:

- stands ulykken

- giv førstehjælp

Andre voksne

- ringe 112

- Kontakter skolen

- skaber ro på stedet

- børnene væk fra ulykkesstedet

- ringe til skolen

Ledelsen

- kontakter barnets forældre
 - kontakter søskende på skolen
 - sender en person ud til ulykkesstedet
 - evt. sende en bus ud for at hente klassen
 - forvaltningen informeres
-
- 1 voksen tager med på hospitalet
 - 1 lærer/pædagog bliver på ulykkesstedet og tager sig af de øvrige børn – bliver støttet af den ankommende kollega som kommer fra skolen
 - returnerer til skolen (alle børn skal tilbage)

Hvad skal der ske resten af dagen?

- klassen skal samles på skolen
- 1 voksen og en fra ledelsen gennemgår forløbet (laver historien)
- tal åbent om det skete
- lad eleverne snakke om deres følelser og tanker
- ledelsen skal informere lærer/pædagoger og resten af skolens børn
- Der udsendes et kort skriftligt referat til alle på skolen
- **forældre informeres via forældreintra om hændelsen. Det afgøres i den konkrete situation om det er årgangens, afdelingens eller alle børns forældre der informeres**
- **alle børn fra klassen skal afhentes af deres forældre (slettes)**
- **hvis alle er informeret skal flaget på halv (slettes)**

Hvad skal der ske i dagene derefter – i tilfælde af at ulykken medfører dødsfald

- alle samles i aulaen til en sang og et minuts stilhed, hvorefter flaget sættes på halv
- tale med klassen/klasserne (psykisk førstehjælp) se bilag
- klasselærer og en fra ledelsen besøger forældrene for at lytte og aftale det videre forløb.
Der medbringes en buket og evt en lille gave til søskende
- Deltager i begravelsen
- Klassen laver ritualer (se bilag)
- Skolen skal styrke fællesskabet i bearbejdningen af sorgen og tage vare på de berørte parter (elever, lærer, pædagoger, forældre)

Ressourcegruppen består af:

Lone Andresen, Torben Hansen og Christa Bodilsen.

Christa er koordinator og den der har overblikket i forhold til om ansvar for praktiske ting fordeles rigtigt.

Koordinatoren har ansvaret for at denne Omsorgshandleplan revideres en gang årligt og ligger i ajourført stand hvert år ca. den 1. januar.

Litteraturliste(under justering og opbygning)

Følgende materialer er nyttige og gode at hente yderligere hjælp i:

www.Livslinjen.dk

www.bornsvilkar.dk

www.urk.dk

www.psykiatrifonden.dk

<https://bornetelefonen.dk/>